

NGB artikel 14

Over de gevallen mens.

Dat geeft onderwijs over

1 onze ellende

2 onze verlossing

3 onze dankbaarheid

Gemeente,

Sommige dingen luisteren erg nauw, komen erg precies. Dat geldt mbt het geloof. Net zoals bij het samenstellen van een medicijn in de apotheek moeten de ingrediënten exact op de milligram afgemeten worden, anders kan de werking averechts en fataal zijn ipv genezend. Bij de verkoop van goud moet de weegschaal precies zuiver staan afgesteld, anders wordt elke keer een paar procent gestolen.

Zo nauwkeurig komt het ook bij 'geloven'. Daarbij komt het er ook heel precies op aan. Heel precies opdat God al de eer krijgt van de zaligheid. En dat er geen procent, geen half procent aan Hem ontroofd word. En 'geloven' is ook het medicijn tot genezing van onze ziel. Dan moet 'geloven' ook precies de goede samenstelling hebben wil het zaligmakend zijn. Precies het zuivere geloof zoals de Schrift ons voorhoudt. Hierop is artikel 14 gericht.

1 onze ellende

Artikel 14 legt eerst het vergrootglas nog op één onderdeel van artikel 12. Artikel 12 ging over de schepping van alle dingen en over de schepping van de engelen. Op één onderdeel van die schepping wordt het vergrootglas nu gelegd: de schepping van de mens. Van ons dus. Twee dingen zegt artikel 14 daarvan. Ten eerste: de mens is uit stof geschapen. Uit grond, klei. En dat is aanduiding voor kwetsbaarheid, broosheid. Denk maar aan Psalm 103: dat wij stof van jongs af zijn geweest. Stof is geen staal. Staal kun je tegenaan schoppen en duwen en dat geeft geen krimp, dat buigt niet, dat krijgt geen butts of deuk zo 1,2,3. Maar stof, zachte klei, wel. Zo zijn wij geschapen. Kwetsbaar, broos. Daar heb je zo een deuk in, een put, een vervorming. Alleen in het paradijs gebeurde dat nooit.

Ten tweede zijn wij geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Dat betekent dat wij kunnen communiceren, denken, liefhebben. Op hoger plan dan dat dieren dat kunnen. Het betekent ook dat wij heerschappij hebben over de aarde. Gods tuinman zijn op aarde. Maar het betekent vooral dat wij goed, rechtvaardig en heilig geschapen zijn. Innerlijk op God afgestemd. Hem kennend, liefhebbend, dienend, helemaal vanzelf. Smetteloos zuiver en puur en spontaan.

Toen kwam de zondeval. Toen stond Adam op tegen God. Geen woorden voor: hij heeft zijn uitnemendheid niet verstaan, zich de zonde onderworpen, het oor geboden aan de duivel, het gebod des levens overtreden, zich van God afgerukt, losgescheurd. De zondeval. Die God ook ons aanrekent. Ons de schuld van toerekent en de straf op uitdeelt.

De straf van de lichamelijke en de geestelijke dood.

Want God heeft ons in Adam begrepen. Daar beginnen onze vragen nogal eens: is dat wel eerlijk? Kon ik daar wat aan doen? Ik heb dat toch niet gedaan? Dan kun je zeggen: zou jij het dan beter gedaan hebben dan Adam? Dan kun je zeggen: je bewijst elke dag dat je vind dat Adam dat prima heeft gedaan, je laat elke dag merken dat je Adam dankbaar bent voor zijn zonde, want je zondigt graag. En vooral trekt de Schrift de lijn: God heeft ons in Adam begrepen wat de zonde betreft, zoals Hij de gelovigen in Christus begrepen ziet wat de zaligheid betreft. In Christus rekent God de Zijnen de gerechtigheid toe die zij niet zelf gedaan hebben. Zo rekent God in Adam ons de zonde toe die wij niet zelf gedaan hebben. Wie tegen het ene protesteert, moet ook tegen het andere protesteren. Wie niet in Adam begrepen wil zijn en toegerekend wil krijgen wat hij niet heeft gedaan, die moet ook niet in Christus begrepen willen zijn om te krijgen wat hij niet zelf gedaan heeft.

Schepping-zondeval. We zien dat dat direct samenhangt met het wezen van de zonde, de straf op de zonde, de wijze van genade. Daarom: wie dat loslaat en inruilt voor een vorm van evolutie die denkt anders over de zonde, anders over de straf op de zonde anders over de genade. Beter gebeden en geworsteld in je leven, je jonge leven om geloof in de woorden Gods dan toegegeven aan wat voor en door de wetenschap aangetoond zou zijn en aanvaardbaar zou zijn. Bid, worstel, smee om geloof en het zal je gegeven worden.

En: het leert ons over onze ellende dat de zonde geen 'val' is: per ongeluk, niet zo bedoeld, tragische vergissing die ons overkomt. Nee, zonde is: het overtreden, losrukken van God, verachten van Zijn gave en goedheid. Zondekennis doet pijn en gaat een leven lang mee. Denk aan de boetpsalmen die Augustinus op de wanden van zijn sterfkamer liet hangen: zonden die Uw hoogheid schonden (Ps 6) Schuld die ons met schrik vervult (74) weerspannig vertreden (Ps 79). Dat leer je op de leerschool van genade steeds meer: hoe erg, hoe ontierend, hoe beledigend, hoe ongehoord 'zonde' is.

2 onze verlossing

Maar hierover dacht men in de 16^e eeuw, en tijde van de NGB, allemaal nog min of meer hetzelfde in de kerk. Rooms, luthers, calvijs waren het hier toentertijd nog wel over eens in grote lijnen. Het verschil en de strijd kwam over het vervolg: wat zijn de gevolgen van de zondeval geweest? Vooral: wat zijn de gevolgen voor de mens geweest, nog preciezere: de gevolgen in de mens geweest? Daarover gaat het grootste deel van artikel 14.

Wat is nou het verschil tussen de mens voor de zondeval en de mens na de zondeval? Tussen Adam in het paradijs en ons kort gezegd. Enkele beelden: Adam was een kasteel, wij zijn een ruïne. Je kunt zien dat het een kasteel geweest is, maar is nu onbewoonbaar geworden. Adam was een document met inscriptie. Wij zijn een gehavend document waarvan de inscriptie onleesbaar is geworden. Adam was een kom met helder, zuiver water, wij zijn een gehavende kom met bedorven water. We zijn nog steeds mens. De kom is er nog. We kunnen communiceren, denken en overleggen. We hebben een zeker besef van God, van goed en

kwaad. We hebben onze gaven en talenten, ons uiterlijk, ons karakter zoals God ons dat geeft. Niemand hoeft, mag zich daarom minderwaardig voelen. Zo formeerde God ons. Maar wij zijn stof en kunnen vervormd, gehavend zijn, die kom. Sommigen worden met een handicap of stoornis geboren, anderen krijgen in de loop van het leven daarmee te maken. Die kom van stof kan zo gebutst, gedeukt, verwrongen worden door wat je meemaakt: lichamelijk, psychisch, dat kan zoveel met je doen. Een aarden vat zal Paulus later schrijven.

Maar dan in die kom. Dat water van ons kennen, liefhebben en dienen van God in het paradijs is verdorven en vergiftig geworden. Totaal! Zo totaal dat de Bijbel ons noemt: duisternis. Zo totaal dat als er iets in ons leven is gekomen dat op God gericht is dan is dat helemaal voor 100% aan de God te danken. Dan komt Hem daar alle eer voor toe.

Want wij zijn zo verdorven in drie opzichten. Ten opzichte vna ons weten ons kunnen en ons willen. Dus wij weten niet de dingen die van God zijn. Niet aanvoelen, niet kennen betekent dat. Dat wij stof zijn, broos, kwetsbaar, dat voelen wij niet, wij voelen ons juist sterk, onafhankelijk en alsof er niks gebeuren kan. Dat wij zondig zijn, dat voelen wij niet, wij voelen ons best aardig, best redelijk goed en dat het ermee door kan, wij denken dat het best goed komt zoals wij zijn. Dat er genade is om niet, dat weten en voelen wij niet aan. Dan denken we altijd dat er toch eerst is van ons uit beter moet zijn geworden, toch eerst een steunsel in onszelf moet zijn dat een beetje hoop kan geven. De natuurlijke mens begrijpt net de dingen die van de Geest van God zijn.

Maar dat geldt ook voor ons kunnen. Wij kunnen niet God dienen. Wij hebben geen kracht om zonden te haten en te laten. Als we het weten dat het moet en hoort dan hebben we er geen kracht voor. Wij kunnen ons leven niet stilzetten. Wij kunnen niet een hekel krijgen aan de zonde en wij kunnen geen verlangen maken naar God om te bidden. Wij kunnen een zonde niet verbreken en ons hart veranderen. Je neemt het je 100 keer voor en na 100 keer is het nog steeds uitgesteld. De mens kan niets aannemen tenzij het hem uit de hemel gegeven zij.

En wij willen het niet. Het bedenken van vlees is vijandschap tegen God. Wij willen niet. Wij willen de zonde niet loslaten, wij willen niet ons bekeren. Liever met onze zonden naar de hel dan in strijd tegen de zonde naar de hemel. Wij willen niet erkennen dat al het onze zondig is en onrein. Wij willen niet God bedoelen en op Zijn eer gericht zijn, wij willen onszelf behagen en onze eer zoeken. Wij willen niet ons leven uit handen geven, wij willen zelf zeggenschap houden.

Kortom: wij zijn niet bekwaam van onszelf iets te denken als uit

onszelf.

Dat houdt in dat buiten het geloof in Christus om wij God niet kunnen behagen. Buiten en voor het geloof in Christus is alles zonde. Die in het vlees zijn kunnen God niet behagen. Allemaal zonden. Dan kunnen we knappe dingen doen met hoofd of handen. Dan kunnen we nuttige dingen doen tot op zekere hoogte, waar andere mensen mee geholpen zijn. Maar het zijn blinkende zonden zegt Augustinus. Er zit een kern in die God niet wil eren, kan eren en weet te eren. Het is als een snoepje met aan de buitenkant een laagje chocola, maar van binnen gevuld met bitter azijn. Dat smaakt niet! Daar walgt je van. God walgt van alle dingen die niet in geloof gebeuren. Dus ook voor het geloof gebeuren. Want Hij ziet de bedoeling, het motief aan. Nergens kan ik Hem mee behagen of gunstig stemmen. Wat dan? Met enkel zonde en niets waarmee ik God behagen kan me aan Christus overgeven. Daar wil Hij ons hebben. Hij keurt zo scherp en eerlijk alles van ons af om ons te laten neerzinken op Christus. Hoe eerder hoe beter. God vraagt niet dat wij klimmen en proberen ons te verbeteren, maar dat wij dat opgeven en laten zinken op Christus. Voor wij dat doen kunnen wij Hem nergens mee behagen. In het zinken op Christus, de overgave aan Hem, die geeft wederliefde, gerichtheid op God en Zijn eer.

3 onze dankbaarheid

Nu wordt dat nog op één punt toegespitst. Onze verdorvenheid. Namelijk op het komen tot Jezus. Op het geloven in Jezus. Daarvan geldt ook: wij weten niet, wij kunnen niet, wij willen niet. Niemand kan tot Mij komen tenzij dat de Vader hem trekke. Wij willen niet geloven, niet tot Jezus komen. Wij voelen niet aan dat dat het Evangelie is. wij denken dat er iets meer nodig is, iets anders, iets ervoor. Wij kunnen niet tot Jezus komen, gevangen in ongeloof, vertwijfeling. Wij willen niet tot Jezus komen want wij willen niet onze gerechtigheid kwijtraken, wij willen niet onze zonden opgeven. Wij willen niet Hem dienen, uit Hem leven. We willen alles liever dan dat! We vechten ons liever dood, dan in Hem te leven. Wij leven liever in de zonden naar de hel, dan strijdend tegen zonden naar de hemel. Wij zijn geestelijk dood. Wij zijn daarin als een vis in het water. Die weet niet anders en niet beter, die kan niet anders, die wil niet anders dan in het water blijven leven. Zo onmogelijk als een vis uit het water springt om op het land te leven, zo onmogelijk is het dat een mens uit de geestelijke dood springt om in Christus te gaan leven.

Gemeente, en wie de HEERE leerde kennen die weet dat. Dat leert de HEERE in het leven met Hem. Niet dat ieder dat van tevoren allemaal zo diep ervaart, de HEERE kan je zo overweldigen dat het lijkt of het vanzelf ging en zomaar uit jezelf kwam. Denk aan een Zacheus, een Levi. Een ander leert het van tevoren door alle worstelingen en diepten heen. Maar het is een vak op de leerschool der genade: zelfkennis, zondekennis. Van nature weet ik God niet, voel ik Hem niet aan, kan ik Hem niet dienen, wil ik het niet. Dat geldt God in Zijn wet, daar wil ik niet aan en die kan ik niet houden. Dat geldt God in Zijn Evangelie: daar wil ik niet

aan en dat kan ik niet. Dat vak krijgen al Gods kinderen. En hoewel het veel verdriet geeft en berouw zouden ze het niet willen missen. En u, en jij? Nee daar ben je niet na groep 2 mee klaar. Dat je het kunt laten vallen, nu weet ik het wel. Levenslang blijf je erin leren. Ik wist niet dat ik zo blind, zo dwaas, zo onmachtig ben.

Zo verdorven is de mens, zijn wij. Als een vis in het water van de geestelijke dood, buiten Christus. En toch, en toch zijn er mensen die in Christus geloven. Zijn er zondaren die Jezus hebben omarmd en omhelsd en in Hem leven, in beginsel God bedoelen, en verlangen tot Zijn eer te leven. Die mensen zijn er. Misschien bent u er wel één, en jij er wel één. Laten we dat maar vragen aan elkaar? Bent u er zo één, jij er zo één?

Dan kan er maar één verklaring voor zijn: dat is uit God. Omdat God de Vader van eeuwigheid heeft verkoren uit het hele menselijke geslacht. Omdat God de Vader heeft gegeven aan Zijn Zoon, Die voor je stierf aan het kruis en je tot Zijn eigendom maakte. Omdat God de Zoon door Zijn Heilige Geest van dood levend maakte, heeft wedergeboren, een nieuw hart gaf in je binnenste om te geloven in Jezus. Hem alleen al de eer! Dat is dankbaarheid.

Kijk, en hier luistert het nu zo precies. Zoals bij dat medicijn en dat wegen van goud. Hier gaat het erom dat het heel nauwkeurig eraan toegaat. Want het gaat erom dat ons geloof God al de eer geeft en niets van Hem steelt. Want het gaat erom dat ons geloof het goede medicijn is in de juiste samenstelling anders kunnen wij ons bedriegen waardoor het in plaats van beter erger wordt.

(U weet misschien wel dat hierover nog wel eens discussie is tussen zogeheten reformatorischen en evangelischen. En men zegt: die verschillen van vroeger zijn er nu niet meer. Ook een evangelisch christen zegt wel dat zijn geloof natuurlijk aan God te danken is.) Het gaat erom dat voluit en voor 100% erkent wordt dat het aan de HEERE te danken is. Dat is wat anders dan dat je zegt: natuurlijk is het uiteindelijk aan God te danken. Natuurlijk heb je dat niet van jezelf. Natuurlijk. Is dat zo natuurlijk? Is het zo natuurlijk dat wij mensen niet meer kunnen en willen? Dat is me even erg! Dat is door onze zondeval! Door ons verzet tegen God. Door ons losrukken en losscheuren van Hem. Doet dat geen pijn? Ik kan en wil zelfs niet meer geloven, tot Jezus komen. Zo dwaas, zo ver van mijn plek ben ik door eigen schuld HEERE! O, werp mij niet weg, verwerp mij niet. En is het zo natuurlijk dat God dan door Zijn Geest geloof werkt? Is dat natuurlijk? Als daar Zijn Zoon voor sterven moest en wilde. Als daar de Vader Zijn Zoon voor overgeven moest. Als daar de Geest voor verdragen en dulden moet? Kun je dan zeggen: ja natuurlijk

heeft God dat gedaan....? Hoe doorleefd is dat dan?

En dat luistert nauw, heel precies. Want je kunt belijden: om te geloven heb God nodig. Dat kun je niet zonder Hem. Dat klinkt goed.... Of bedoel je daarmee te zeggen: kijk, ik wil het wel, maar ik kan het niet alleen. Je kunt het niet zonder Hem, maar je wilt het wel. Hoe vaak hoor ik dat toch niet: ja natuurlijk, je wilt het wel, maar het gaat niet altijd even vlekkeloos, maar je wilt het natuurlijk wel in Jezus geloven. Dacht je dat? Dat je het zelf wel wilt en van jezelf wilt, alleen je kunt het niet zonder God: geloven in Jezus. Dan steel je eer van God! Dan is je geloof niet goed samengesteld als medicijn. Want het punt is juist: je wilt niet van nature. Vijandschap tegen God zijn wij. Dat gaat nogal wat dieper en verder. Dat is nogal wat meer vernederend voor ons. Als wij denken dat wij het natuurlijk wel willen, maar God moet ons helpen om het ook te kunnen, dan onteren wij God. Dan stelen wij eer van Hem. Dat luistert nauw!

De HEERE leert in Zijn leerschool: Ik ben het Die in u werkt beiden het willen en het werken. Het willen en het kunnen zeg maar. Dat werk Ik. Dat doet Christus. Door Zijn bloed en Geest. Vijanden tot vrienden maken, die niet willen laten willen, die hard zijn week maken. Dat is Evangelie! Dat is Evangelie voor mensen die werkelijk geen begin kunnen krijgen. Die merken: ik weet niet, ik kan niet, ik wil niet. Ik wil doorleven, ik wil mezelf handhaven, mijn leven laten zoals het is, ik wil zelf eer hebben. Als het van mij moest komen, kwam het nooit. Maar er is een Zaligmaker Die alles doet! Doden levend maakt, onwilligen gewillig maakt. Hij zoekt u vanavond. U, jij die geen enkele voorbereiding kunt laten zien en geen enkele voorwaarde kunt vervullen. Hij doet het. Voor 100%. En dat stempelt het hele geestelijke leven. Afhankelijkheid. Dat woord van Jezus tot Zijn gelovigen: ja tot Zijn gelovigen: zonder Mij kunt gij niets doen. Want u mist van uzelf het verlangen, de kracht en wijsheid. Dat tekent heel het geestelijk leven. Almaar meer en meer en dieper. Al maar meer leren: zonder U kan ik niets doen. Die afhankelijkheid moet je steeds weer leren. Dat is 1: want je merkt wel: afhankelijkheid ligt me niet. Afhankelijkheid gaat me niet goed af, zit niet van nature in me, is geen eigenschap. Integendeel, ik ga vanzelf weer zomaar ergens aan beginnen, ik ga vanzelf zomaar de deur uit zonder bidden, ik denk vanzelf dat ik vandaag toch geen moord zal doen en niet zal schelden. Wat moet ik altijd eer afhankelijkheid leren. En hoe meer ik groei, hoe afhankelijker ik word. Hoe geestelijke hoe afhankelijker. Hoe verder op weg, hoe afhankelijker, hoe groter hoe kleiner.

Het is alles uit Hem, Gods werk! En hoe doet Hij dat? Door de

prediking van wet en Evangelie, van bevel en belofte. Door ons in onze verantwoordelijkheid voor 100% serieus te nemen. Door ons te bevelen en te beloven. Te waarschuwen en aan te bieden. Als twee poten van een tang. Bevel en belofte. Bekeert u, geloof het Evangelie, zoekt de HEERE. Bevel is dat. Belofte: Ik schenk een nieuw hart, Ik vergeef schuld, Ik vernieuw uw geest, Ik zal U leiden.

Als een tang waarmee Hij je vangt. Klem krijgt. En je kunt er niet meer tussenuit en je komt er niet meer tussenuit. En je roept: HEERE, red mij, Heere, ontferm U mijner. Geef wat Gij beveelt, doe wat Gij eist en belooft. Gevangen in de tang van wet en Evangelie? En je kunt en wilt er niet meer tussenuit.

Soli Deo Gloria. God alleen al de eer! Alle eer aan Hem, alle goud van lof komt Hem toe.

Amen